

ผลของระดับโปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคเนื้อลูกผสมบราห์มัน

นาย วัชร พันธ์สุวรรณ

ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อุบลราชธานี 34190

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของระดับโปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะในการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพของโภชนาในโคเนื้อลูกผสมบราห์มัน โดยพบว่าการเพิ่มการเสริมอาหารชั้นระดับ 0.6 – 2.4 หรือ 1.0 – 4.0 กิโลกรัม/กิน หรือการเพิ่มระดับอาหารที่ทำให้เป็น 1.1 – 1.7 หรือ 1.4 – 1.8 เท่า ของระดับอาหารเพื่อการดำรงชีพ ทำให้อัตราการเจริญเติบโตของโคเพิ่มขึ้นต่อปริมาณโปรตีนที่กินได้ สอดคล้องกับอัตราการเปลี่ยนอาหารเป็นน้ำหนักตัวซึ่งมีค่าลดลงเมื่อปริมาณโปรตีนที่กินได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์จากโปรตีนที่กินได้ซึ่งดีขึ้นเมื่อปริมาณโปรตีนที่กินได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อัตราการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหารและการใช้ประโยชน์โปรตีนของโคลูกผสมบราห์มันจะเพิ่มขึ้นตามปริมาณโปรตีนที่โคลูกผสมบราห์มันได้รับ

คำสำคัญ : ระดับโปรตีน, สมรรถนะการเจริญเติบโต, โคเนื้อลูกผสมบราห์มัน

บทนำ

การเลี้ยงโคเนื้อลูกผสมบรรพพันธุ์เพื่อให้ได้กำไรจะต้องสามารถผลิตลูกโคผสมบรรพพันธุ์ให้ได้จำนวนมาก เช่นแม่โคควรสามารถให้ลูกได้ปีละตัว เมื่อหย่านมลูกโคมีขนาดใหญ่และมีคุณภาพดีเป็นที่ต้องการของตลาด จึงจะขายได้ราคาดี การที่จะทำกำไรได้ดังกล่าวจะต้องเริ่มตั้งแต่ระบบหรือวิธีการจัดการเลี้ยงดูให้อาหารให้เหมาะสมกับความต้องการของโคระยะต่างๆซึ่งหลักๆที่เหมาะสม การเลี้ยงที่จะให้ผู้เลี้ยงได้กำไรตอบแทนมากจะต้องเริ่มตั้งแต่ เลี้ยงลูกโคลูกผสมบรรพพันธุ์ที่ผลิตได้จะสนองความต้องการของตลาดประเภทใด จะต้องทราบว่าโคเนื้อลูกผสมบรรพพันธุ์ที่จะหาได้มีคุณสมบัติอย่างไรดังนั้นการเลี้ยงโคเนื้อลูกผสมบรรพพันธุ์จึงต้องการทราบของผลระดับการเจริญเติบโตที่มีประสิทธิภาพที่เหมาะสมที่สุดโดยการศึกษาผลของระดับโปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคเนื้อลูกผสมบรรพพันธุ์ซึ่งโปรตีนมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเจริญเติบโตอีกปัจจัยหนึ่งจึงน่าจะเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่น่าสนใจในการศึกษาเพื่อจะนำไปสู่การปรับปรุงและแก้ไขในอนาคตของโคเนื้อลูกผสมบรรพพันธุ์

ความต้องการโภชนะของสัตว์เคี้ยวเอื้อง

โภชนศาสตร์เป็นหลักการให้อาหารเพื่อให้สัตว์ได้รับโภชนะหรือสารอาหารที่เหมาะสมต่อการดำรงชีพ (การซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ) การสร้างผลผลิต (การเจริญเติบโต นม ไข่ เนื้อ ขน การสืบพันธุ์ ฯลฯ) และการทำงานการให้อาหารสัตว์อย่างเพียงพอและคุ้มค่าทางเศรษฐกิจทำให้ผู้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ได้รับผลตอบแทนหรือกำไรสูงสุดในทางโภชนศาสตร์สัตว์ (animal nutrition) ได้จัดสารประกอบต่างๆ ในอาหารออกเป็นสารประกอบ 6 กลุ่ม ที่เรียกว่า “สารอาหาร” (nutrient) ได้แก่ น้ำ (water), คาร์โบไฮเดรต(carbohydrate), ไขมัน (lipid), โปรตีน (protein), วิตามิน (vitamin), แร่ธาตุ (mineral) นอกจากนี้ยังแบ่งกลุ่มหรือประเภทของโภชนะออกเป็นกลุ่มให้พลังงาน เช่น คาร์โบไฮเดรต ไขมัน โปรตีน และกลุ่มไม่ให้พลังงาน เช่น น้ำเกลือแร่ และวิตามิน ซึ่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ (feedstuffs) หมายถึง สารใด ๆ ก็ตามที่ทำให้โภชนะที่เกิดประโยชน์แก่สัตว์ที่กินเข้าไป โดยวัตถุดิบอาหารสัตว์อาจได้มาจากแหล่งธรรมชาติ เช่น พืช สัตว์ ฯลฯ หรืออาจได้จากการสังเคราะห์ทางเคมี เช่น กรดอะมิโน วิตามินต่าง ๆ หรือทางชีววิทยา เช่น โปรตีน จากพืชหรือสัตว์เซลล์เดียวก็ได้โปรตีนที่ย่อยสลายได้ในรูเมน หมายถึงโปรตีนในอาหารโคเมื่อผ่านเข้าสู่กระเพาะรูเมนจะถูกย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ได้เป็นเปปไทด์ แอมโมเนีย และกรดอะมิโน เปอร์เซ็นต์ของการย่อยสลายของโปรตีนในวัตถุดิบแต่ละชนิดจะแตกต่างกัน มีตั้งแต่ 20% พบในโปรตีนจากสัตว์ เช่น ปลาป่น เลือด ไปจนถึง 80% ซึ่งพบในโปรตีนจากพืช เช่น ถั่วเหลือง ผลผลิตที่เกิดขึ้น เช่น แอมโมเนีย จะถูกจุลินทรีย์จับเอาไปใช้สร้างตัวมันเองขึ้นมาซึ่งโคจะสามารถนำจุลินทรีย์โปรตีนนี้ไปใช้ประโยชน์ได้สูงถึง 60-65% ของความต้องการโปรตีนของโค

เมแทบอลิซึมของโปรตีน

โปรตีนในอาหารจะมีรูปร่างเป็นเกลียวหรือพับซ้อนกัน ทำให้มีส่วนหลบซ่อน ซึ่งจะไม่สัมผัสกับเอนไซม์ ขั้นตอนแรกของการย่อยโปรตีนเป็นการทำลายพันธะที่เชื่อมภายในโมเลกุลของโมเลกุลของโปรตีนที่เป็นเกลียวหรือพับซ้อน ซึ่งเป็นพันธะอย่างอ่อน และสามารถทำลายด้วยกรดในกระเพาะ ทำให้ได้สายโพลีเปปไทด์ที่ง่ายต่อการย่อยสลายต่อไป จากนั้นฮอร์โมน gastrin จะกระตุ้นเซลล์ที่กระเพาะอาหารหลัง pepsinogen ซึ่งเป็นน้ำย่อยโปรตีนที่อยู่ในรูปที่ยังไม่สามารถทำงานได้ (inactive) น้ำย่อยดังกล่าวจะถูกกระตุ้นด้วยกรด HCl โดยทำการตัดส่วนสายเปปไทด์ส่วนเกินของ pepsinogen ที่ปกปิดบริเวณเร่งของเอนไซม์ ทำให้ pepsinogen เปลี่ยนเป็น pepsin และอยู่ในรูปที่สามารถทำงานได้โดยการเข้าสลายของ pepsin จะเข้าย่อยโปรตีนตรงตำแหน่งที่มีพันธะเปปไทด์เฉพาะที่มีกรดอะมิโนกลุ่ม aromatic เช่น phenylalanine, tryptophan และ tyrosine เป็นต้น สำหรับสัตว์เคี้ยวเอื้องพบว่าการย่อยสลายโปรตีนในกระเพาะจะแตกต่างกับสิ่งมีชีวิตอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการย่อยสลายโปรตีนในกระเพาะรูเมน โดยโปรตีนและสารประกอบไนโตรเจนที่ไม่ใช่โปรตีนในอาหาร เมื่อเข้าสู่ร่างกายทางปากจะถูกคลุกเคล้ากับน้ำลาย จากนั้นจึงถูกกลืนผ่านหลอดอาหารเพื่อส่งไปยังกระเพาะรูเมนเพื่อทำการย่อยต่อไป

การใช้ไนโตรเจนโดยจุลินทรีย์ในกระเพาะรูเมน

สัตว์เคี้ยวเอื้อง มีจุลินทรีย์ในกระเพาะรูเมนที่สามารถสังเคราะห์กรดอะมิโนที่จำเป็นได้ จึงจำเป็นสำหรับสัตว์เลี้ยงเคี้ยวเอื้องไม่ต้องพึ่งพาโปรตีนจากอาหารเท่าใดนัก คือสามารถใช้อาหารโปรตีนคุณภาพต่ำ หรือสารประกอบไนโตรเจนที่ไม่ใช่โปรตีน (Non-protein nitrogen, NPN) ได้ ซึ่งมีหลายชนิด เช่น ยูเรีย ไบยูเรท (Biuret) เกลือแอมโมเนีย และ มูลสัตว์ แต่ควรใช้ด้วยความเข้าใจและระมัดระวัง มิฉะนั้นอาจเป็นอันตรายได้ การเสริมสารดังกล่าวในอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้องเพื่อช่วยลดต้นทุน เพราะสามารถทำให้ไนโตรเจนในราคาถูกลง และจุลินทรีย์สามารถนำไปใช้สังเคราะห์โปรตีนของตัวเองได้เช่นเดียวกับโปรตีนแท้จากอาหาร

ผลของระดับโปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคลูกผสมบราห์มัน

การทดลองของอาหารชั้น ได้เห็นผลของอัตราโปรตีนที่กินได้เพิ่มขึ้นจากระดับเริ่มต้นจนระดับสุดท้ายและอัตราเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันก็ได้เพิ่มขึ้นซึ่งค่าน้ำหนักตัวแรกเริ่มจนระดับน้ำหนักตัวสุดท้ายก็มีความเพิ่มขึ้นจนอัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่าง

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการผลสำหรับของความแตกต่างของปริมาณเข้มข้นการย่อยได้ในอุจจาระและน้ำหนักรีด

	กลุ่มการทดลองของอาหารชั้น (% of live weight)					SE
	0	0.6	1.2	1.8	2.4	
ปริมาณการกิน (kg DM/d)	4.02	5.16	6.16	6.45	6.43	
ปริมาณการกินอาหารชั้น (kg DM/d)	0.00 ^a	1.27 ^b	2.66 ^c	3.78 ^d	4.29 ^d	0.22
ปริมาณการกินหญ้ากินี (kg DM/d)	2.19 ^a	2.17 ^a	1.94 ^{ab}	1.56 ^b	1.53 ^b	0.22
ปริมาณการกินฟางข้าว (kg DM/d)	1.83 ^a	1.72 ^a	1.56 ^a	1.11 ^b	0.61 ^c	0.11
โปรตีนกินได้ (g/d)	343 ^a	540 ^b	732 ^c	850 ^d	910 ^d	37
น้ำหนักรีดเริ่มต้น (kg)	199 ^a	206 ^a	200 ^a	195 ^a	200 ^a	31.4
น้ำหนักรีดสุดท้าย (kg)	208 ^a	248 ^b	266 ^{bc}	271 ^c	279 ^c	6.2
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน (g/d)	92 ^a	577 ^b	792 ^c	843 ^c	943 ^c	74
อัตราการแลกเปลี่ยนอาหารเป็น	43.69	8.94	7.77	7.65	6.81	
น้ำหนักรีด						
CP intake : ADG	3.72	0.93	0.92	1.00	0.96	

^{a,b,c} หมายถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแตกต่างกัน ($p < 0.05$)

CP intake : ADG , อัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน

SE , ค่าความคลาดเคลื่อน

ที่มา : Quang et.al (2015)

จากการศึกษา Quang et.al (2015) ซึ่งได้ทำการเสริมอาหารชั้นในโคลูกผสมบราห์มันแตกต่างกัน (0 – 2.4 % Bw) พบว่าปริมาณการกินได้ของอาหารหยาบ คือกินี และฟางข้าวลดลง ($P < 0.05$) ขนาดที่น้ำหนักรีดสุดท้ายและอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น ($P < 0.05$) ดังตารางที่ 1 สมรรถนะการผลิตของโคลูกผสมบราห์มันที่ได้รับอาหารในตารางแตกต่างกัน ซึ่งการใช้โปรตีนเพิ่มขึ้นในระดับเริ่มต้นและจะตกลงในระดับสุดท้าย

การทดลองให้อาหารค่าวัตถุแห้งมีตัวเลขเพิ่มขึ้นส่วนอัตราโปรตีนที่กินได้มีค่าที่สูงขึ้นและค่าน้ำหนักตัวเริ่มต้นจนค่าน้ำหนักตัวสุดท้ายมีน้ำหนักที่เพิ่มสูงมากขึ้นส่วนอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นมีอัตราตัวเลขที่เพิ่มมากขึ้นและอัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นมีค่าลดลงทำให้การแลกเปลี่ยน โปรตีนต่อกรัมมีคุณภาพที่ดีขึ้น

ตาราง 2 ตารางแสดงน้ำหนักตัว, น้ำหนักเพิ่มขึ้น, อัตราการกินได้และการย่อยได้ใน โคลูกผสมบราห์มันที่แตกต่างกัน

Item	การให้อาหาร				SE	L	Q
	M	1.4×M	1.8×M	Ad libitum			
วัตถุแห้ง (kg/d)	3.5	5.0	6.4	7.6	0.09	<0.01	0.46
โปรตีนที่กินได้ (g DM/d)	402	575	736	874	0.01	<0.01	0.43
น้ำหนักเริ่มตัวต้น (kg)	309.4	314.0	305.0	311.4	3.70	0.93	0.90
น้ำหนักตัวสุดท้าย (kg)	341.0	371.2	401.8	417.8	4.72	<0.01	0.47
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน (g/d)	465.0	876.0	1399.0	1574.6	43.35	<0.01	0.20
อัตราการแลกเปลี่ยนอาหารเป็น	7.67	5.70	4.57	4.82			
น้ำหนักตัว							
CP intake : ADG	0.86	0.65	0.52	0.55			

M , การให้อาหารเพื่อดำรงชีพแบบปกติ L , liner ; Q , quadratic SE , ค่าความคลาดเคลื่อน

CP intake : ADG : อัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน

ที่มา : A.Chaokaur et.al (2014)

ในส่วนของประสิทธิภาพของการใช้โปรตีนพบว่าโคลูกผสมบราห์มันที่ไม่ได้รับการเสริมอาหารชั้นมีอัตราการเปลี่ยนโปรตีนที่กินได้เป็นน้ำหนักตัวเท่ากับ 3.72 ขณะที่โคลูกผสมบราห์มันกลุ่มนี้ได้รับอาหารชั้นเสริมมีประสิทธิภาพการใช้โปรตีนใกล้เคียงกันโดยมีค่าอยู่ในช่วง 0.92 -1.00 แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการใช้โปรตีนแลกเปลี่ยนเป็นน้ำหนักตัวมีค่าที่ระดับแตกต่างกันค่อนข้างไม่มากซึ่งจะเพิ่มขึ้นแล้วจะลดลงดังกราฟเส้นตรง

ระดับโปรตีนต่อการกินได้ซึ่งปริมาณอาหารที่กินได้นั้นจะมีค่าเพิ่มมากขึ้นต่อการให้อาหาร 1.1 M ส่วนโปรตีนที่กินได้จะมีค่าเพิ่มสูงมากขึ้นตามลำดับน้ำหนักตัวเริ่มต้นจนน้ำหนักสุดท้ายมีค่าสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันมีค่าที่สูงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆและอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันมีค่าเพิ่มขึ้นมากกว่า 1.1 M และอัตราของโปรตีนได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันมีค่าลดลงทำให้อัตราการแลกเปลี่ยนโปรตีนต่อกรัมมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

ตารางที่ 3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยต่อวันของโคลูกผสมบราห์มันในการเลี้ยงและรับค้ำโปรตีนต่างๆ

Item	ระดับโปรตีนต่อการกินได้			
	1.1 M	1.4 M	1.7 M	SEM
ปริมาณอาหารที่สัตว์กินได้ (kg DM/d)	2.07 ^b	2.58 ^b	3.18 ^a	0.16
โปรตีนที่กินได้ (g DM/d)	240	299	369	
น้ำหนักตัวเริ่มต้น kg	153.60	156.60	153.20	1.45
น้ำหนักตัวสุดท้าย kg	156.40	161.80	160.60	1.93
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน (g/d)	62.22 ^b	115.56 ^{ab}	164.45 ^a	19.79
อัตราการแลกเปลี่ยนอาหารเป็น น้ำหนักตัว	33.38	22.43	19.39	
CP intake : ADG	3.85	2.58	2.25	

^{ab} หมายถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแถวเดียวกัน ($p < 0.05$)

M : การให้อาหารดำรงชีพ

CP intake : ADG : อัตราของโปรตีนกินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน

ที่มา: นัทธมน ตั้งจิตวัฒนาชัย และ พีรพจน์ นิตินิจ (2556)

อย่างไรก็ตาม A.Chaokaur et.al (2014) พบว่าประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคลูกผสมบราห์มันเพิ่มขึ้น ระดับการให้อาหาร (1.0 – 1.8 ของระดับดำรงชีพ) หรือระดับโปรตีนที่โคลูกผสมบราห์มันกินได้ (402 – 874 กรัม/วัน) ที่เพิ่มขึ้น โดยสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้นแบบเป็นเส้นตรง ($P < 0.01$, ตารางที่ 2)

ผลของระดับอาหารที่ให้สมรรถนะการเจริญเติบโตประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคลูกผสมบราห์มันมีการแลกเปลี่ยนโปรตีนเป็นอัตราการเจริญเติบโตที่มีค่า (0.86 – 0.55) ซึ่งมีค่าดั่งเหมือนกราฟเส้นตรง

ระดับโปรตีนที่กินได้จะมีค่าสูงขึ้นและอัตราการกินเฉลี่ยต่อวันนั้นก็มีค่าที่เพิ่มขึ้นซึ่งค่าโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันมีค่าลดลงทำให้การแลกเปลี่ยนอัตราโปรตีนต่อกรัมนั้นมีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น

ตารางที่ 4 ตารางการแสดงผลของ ระดับโปรตีน ที่แตกต่างกัน ใน การเจริญเติบโตเฉลี่ยของโคนมลูกผสมบราห์มัน

Item	ระดับโปรตีนที่กินได้			
	L 1	L 2	L 3	L 4
โปรตีนที่กินได้ g/d	371.7 ^b	450.9 ^{ab}	457.7 ^{ab}	533.6 ^a
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน (g/d)	199.61 ^c	308.32 ^b	348.98 ^b	433.63 ^a
CP intake : ADG	1.86	1.46	1.31	1.23

^{ab} หมายถึงความแตกต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญแถวเดียวกัน (p<0.05)

L : การเพิ่มอาหาร

CP intake : ADG , อัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวัน

ที่มา : Pimpa et. al (2010)

สอดคล้องกับ นัทธมน ตั้งจิตวัฒนาชัย และ พีรพจน์ นิตพจน์ (2556) ซึ่งได้มีการศึกษาโปรตีนที่กินได้ของลูกผสมบราห์มันในระดับค่า 1.1 – 1.7 ของการดำรงชีพใน โคลูกผสมบราห์มันพบว่าสมรรถนะและประสิทธิภาพการใช้โปรตีน 3.85, 2.58, 2.25 ในโคลูกผสมบราห์มันที่ได้รับอาหารในระดับ 1.1 , 1.4 และ 1.7 ของระดับเพื่อดำรงชีพตามลำดับ (ตารางที่ 3)

ผลของระดับอาหารที่ให้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคลูกผสมบราห์มันมีการแลกเปลี่ยนโปรตีนต่อน้ำหนักตัวมีค่าเป็นกราฟเส้นตรง

นอกจากนี้ Pimpa et. al (2010)ระดับของค่าโปรตีนที่กินได้นั้นมีค่าที่สูงมากขึ้นดัง 4 ตารางที่กล่าวมาและปริมาณที่กินได้หรืออัตราการกินได้นั้นมีค่าที่สูงมากขึ้นเช่นกันส่วนน้ำหนักเริ่มต้นของการทดลองและน้ำหนักสุดท้ายก็มีค่าน้ำหนักที่เพิ่มมากขึ้นซึ่งอัตราการกินเฉลี่ยต่อวันนั้นดัง 4 ตารางที่กล่าวมา มีค่าที่สูงขึ้นกว่าเดิมส่วนระดับของอัตราที่โปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นในตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าค่าอัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นไม่แตกต่างกันจึงทำให้มีความขัดแย้งเพราะในตารางที่ 1 ได้หยุดการให้อาหารขึ้นในการทดลองที่ 1.2 โดยลดอาหารลงจึงทำให้ค่าของโปรตีนที่กินได้ลดน้อยลงจึงทำให้อัตราการแลกเปลี่ยนโปรตีนต่อกรัมนั้นไม่ค่อยมีประสิทธิภาพส่วน ตารางที่ 2,3,4 นั้น มีอัตราของโปรตีนที่กินได้ต่อการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันนั้นที่มีค่าจากสูงไปต่ำทำให้อัตราการแลกเปลี่ยนโปรตีนต่อกรัมนั้นมีค่าประสิทธิภาพที่ดีทำให้มีผลต่อการทดลอง

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลของระดับโปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคเนื้อลูกผสมบราห์มัน ในการเพิ่มอาหารที่แตกต่าง อาหารข้น และ อาหารปกติ จึงทำให้โปรตีนที่กินได้ มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่อวันที่ทำให้น้ำหนักตัวของโคลูกผสมบราห์มันที่เพิ่มขึ้นและประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนของอัตราส่วนของน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นต่อปริมาณของโปรตีนที่มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นซึ่งวัดระดับ โปรตีนที่กินได้ต่อสมรรถนะการเจริญเติบโตและประสิทธิภาพการใช้โปรตีนของโคเนื้อลูกผสมบราห์มันและหากต้องการเพิ่มมูลค่าจากโคเนื้อลูกผสมบราห์มัน ควรคำนึงถึงราคาต้นทุนของอาหารและต้นทุนการผลิต เพื่อเพิ่มผลกำไรหรือผลตอบแทนให้แก่ผู้ประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- Quang et.al. (2015). Effect of concentrate supplementation on nutrient digestibility and growth of Brahman crossbred Cattle fed a basal diet of grass and rice straw.*J. Am. Chem.*,57(53),DOI10.1186/s40781-015-0086-y.
- A.Chaokaur et.al.(2014). Effects of feeding level on methane emissions and energy utilization of Brahman cattle In the tropics.*Volum199*,225-230.
- นัทธมน ตั้งจิตวัฒนาชัย และ พีรพจน์ นิตพจน์ .(2556). ผลของโปรตีนที่กินได้ต่อศักยภาพในการเจริญเติบโตและความสามารถในการย่อยได้ของโภชนะโนโคเนื้อลูกผสมบราห์มัน.*วารสารแก่นเกษตร*,41(พิเศษ).
- O.Pimpa et.al.(2010). Protein requirements of beef cattle fed palm oil by-products in the South – Thailand. *วารสารแก่นเกษตร*,38(พิเศษ),158 – 163 .
- บุญล้อม ชีวะอิสระกุล.(2546). ชีวเคมีทางสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : เชียงใหม่ 202 หน้า.
- วิศิษฐ์พร สุขสมบัติ.(2538). โภชนศาสตร์สัตว์เคี้ยวเอื้อง เอกสารประกอบการสอน สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นครราชสีมา 97หน้า.
- เมธา วรรณพัฒน์.(2533). โภชนศาสตร์เคี้ยวเอื้อง คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น : ขอนแก่น 473 หน้า.